Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini, ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Exhaeredatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

Visual Library

ſtatutum laicorũ, quòd pro exequijs mortuorum non expendatur niſi tantum, dico quòd non, per dict. capitul. fina. & per hunc text. magiſter Ioann. de Tabul. fecit Brixiæ reuocari quoddam ſtatutum ſimile. Idem tenet Felin. in capitul eccleſia ſanctæ Mariæ. de conſtitu. & Ludoui. Rom. Concludo ergo ex dictis. Primò, ſtatuta laicorum circa illa quæ immediatè, & ſolùm dantur pro eleémoſina, vel in refrigerium animæ defuncti, vt quòd nõ detur clericis niſi tanta pecunia, vel niſi in magnis feſtis offeratur, vel niſi tantum, eſt contra eccleſiaſticam libertatem expreſsè. Secundò, ſtatutum circa ea, quæ tantùm ad pompam, vel ad ſolatium viuorum ſunt, vt quòd filij tantùm de nigro veſtiantur, quòd non portentur inſignia, & huiuſmodi, ex quibus neque eccleſia, neque pauperes aliquid emolumenti recipiunt, valent, nec eſt contra eccleſiaſticam libertatem ſecundùm Panormitanum, & alios ſuprà. Tertiò ſtatutum circa ea, quæ concernunt vtrumque, ſcilicet pompam, & refrigerium animæ defuncti, vt quòd non portentur niſi tot cruces, vocētur tot clerici, induantur tot pauperes, & huiuſmodi. Nam in his eſt mundalis pompa, & refrigeriũ animæ: quia fiunt plures eleémoſinæ ex his, quæ remanent apud clericos, fiunt plures orationes, ex quibus omnibus anima defuncti iuuatur, nõ videtur valere, tũ quia eſt de annexis iuri ſpirituali, tũ quia indirectè ſaltẽ fit contra libertatem eccleſiaſticam, ſecundum Fel. in d. c. nouerit, & cõſequenter incurritur excommunicatio per d. c. fin. de immun. eccle. in 6. tum quia plures Docto. tenent hoc, & ſic ad hanc partem tanquam veriorem, & ſecuriorem declino. Caueant igitur taliter ſtatuentes.

EXHÆREDATIO.

[1] EXHAEREDATIO importat excluſionem ab hæreditate. inſti. de exhær. lib. per totum. Et nunc non habet locũ, niſi pater habeat iuſtam cauſam, quã debet in teſtamẽto ſcribere, C. de inof. teſtamẽt. authenti. ſed hodie. Cauſæ pro quibus quis poteſt exhæredari, communiter 13. ponuntur. authẽt. vt cùm de appel. cog. §. cauſas. Prima, ſi filius manus in parentes intulit. in c. Quintauallis, in gloſſ. de iureiurand. Secunda, pro graui iniuria contra eoſdem facta. Tertia, ſi eos criminaliter accuſauit, dummodò cauſa non ſit contra principẽ, vel rempub. Quarta, ſi cum maleficis conuerſationem habet. Quinta, ſi maleficus efficitur. Sexta, ſi parentum vitæ inſidiatur. Septima, ſi cum concubina patris, vel eius nouerca carnaliter ſe immiſcuit, octaua, ſi pro perſona patris vel debito eius incarcerati, prout poteſt, fidem iubere noluit, & hoc ſolùm de maſculis intelligitur. Nona, ſi prohibuit eos teſtari. Decima, ſi contra parentum voluntatem inter harenarios, & mimos perſeuerauerit, cùm pater illius profeſſionis non fuerit. Vndecima, ſi filia luxurioſam vitam duxerit, parentibus volentibus eam nuptui dare & dotare pro poſſe, nec neglexerint hoc facere vſque ad annum vigeſimum quintum.

Duodecima, ſi parentibus furioſis debitam non exhibuerint curam, quod etiam intelligitur de quolibet ſuccedente ab inteſtato, & hærede inſtituto. Tertiadecima, ſi parentes è carceribus liberare potens neglexerit. Item poteſt addi, ſi vltimam voluntatem noluerit executioni dare vt in authentica amplius. C. de fideicommiſſis. Item ſi filius eſt hæreticus, cùm pater catholicus, in dicto. §. cauſas. & ſecundum Felinum in capitulo Rodulphus. de reſcriptis, columna tertia, in principio. Si tamen pater exhæredauit filium ex iuſta cauſa, & poſtmodùm reconciliauit ſe cũ illo, videtur talis exhæredatio adempta, ſecundum Bartolum in l. ſi quis ita. ff. de adimendis lega.

[2] FILIAE correctę denegata alimẽta remittuntur, & profitens aliquam religionem reſtituitur, ſecundum Felinum. in capitul. paſtoralis. de reſcriptis. circa principium dicit, quod

in alijs cauſis ſimilibus & grauioribus, idem intelligitur ſecundum Alexandr. concil. 343. quamuis non ſint poſitę, niſi 14. vel. 15. cauſæ exhæredationis.

3 SI filius pœnitentiam agat de iniurijs factis patri, non propter hoc pater perdit authoritatem exhæredandi filium, ſecundum Felin. in d. c. Rodulphus.

4 SI filius ſit furioſus, & nepos ſani ſenſus, pater pôteſt filium exhæredare, dummodo nepotem inſtituat. ff. de cu. furio. l. penult.

5 POTEST filius patrem exhæredare in certis caſibus, vt dicit auth. vt cû de appel. cog. Primò, ſi pater filium accuſauit de crimine, excepto crimine læſæ maieſtatis, ſi vitæ filij fuerit incidiatus, ſi vxori, vel concubinæ illius immiſcuerit, ſi teſtari in quo poterat, prohibuit, ſi cùm eſſet furioſus, curam eius non habuit, ſi de captiuitate Saracenorum non redemit, & ſi inteſtatus moriatur, non ſuccedet pater, ſed eccleſia: & bona illius pro captiuorum redemptione dabuntur. Omnes tamen iſtæ cauſæ tolluntur per religionis ingreſſum.

6 IN illis caſibus, in quibus quis poteſt exhæredari, poſſunt & eidem alimenta negari ſuprà alimentum. §. 8. limita tamen niſi agat pœnitentiam, pro quo facit glo. & tex. in. l. final. C. de epiſcop. & cleric. & in can. non liceat. 16. quæ. 3. dicitur quòd per religionis ingreſſum omnis ingratitudo purgatur. Si filia fornicetur, & pœniteat, pater non tantùm tenetur alere, vt dictû eſt, ſed etiam dotare, ſecundum Panorm. capit. ex literarum. de eo qui dux. in matrimo. quam polluit. quia cauſa dotis nô minùs eſt fauorabilis, quàm alimentorum, vt notat. Cyn. in. l. non omni. C. de adminiſtr. tuto. & Barto. in authent. complexa. C. de inceſt. & inutil. nup.

7 NON licet filios exhæredare pro eccleſia facienda. in canon. quicunque. 17. quæſtio. 4.

8 IN tribus caſibus frater à fratre poteſt exhæredari, videlicet ſi vitæ alterius fratris fuerit inſidiatus. Si de crimine inſcripſerit contra eum. Si eum in bonis notabiliter læſit, & etiam locum habet ſi frater ab inteſtato moriatur, authen. de nupt. §. ingratitudinê quia frater non ſuccedet, intellige ſi frater ignorauit fratris ingratitudinem, ſecus videtur ſi ſciuit. in l. final. C. de reuocand. donat. Nec requiritur, quòd frater allegat cauſam exhæredationis. Similiter vir vxorem, & econtrà, poſſunt exhęredare alterum coniugem, vt in dict. §. cauſas. Mater verò meretrix, filiam meretricem exhæredare non poterit, ſecundum Bartolum in l. 3. §. Iulia ff. de teſtament.

EXPENSÆ.

1 EXPENSAE debent fieri ſecundû proportionem rerum, perſonarum, & temporum, & tunc ſunt virtuoſæ aliter ad vitium declinant auaritiæ, ſecundum Thomam ſecunda ſecundæ. quæſtion 135. articulo primo. Qui aliquem iniuſtè verberauit, tenetur ad omnes expenſas, quas procuratione facit, & etiam de damno, quod ex hoc patitur. Vide gloſſam in canone ſi quis membrorum 23. quæſtione finali. & de iureiurando, c. 1. & ff. de his, qui deic. vel effu. l. vlt.

2 IN æſtimandis facultatibus, expenſarum ratio eſt habenda, vt not. glo. in capitulo quoniam, de vita & honeſtate clericorum. ita vt illi fructus æſtimandi ſunt, qui deductis expenſis remanent. vt in l. 1. C. de fru. & li. ex.

3 EXPENSAS factas in re aliena, poſſeſſor malæ fidei de rigore iuris habere non poteſt, niſi tantùm neceſſarias, vt quas facit gratia colligendorum fructuum, congregandorum, conſeruandorum, & huiuſmodi. ff. de petitione hæreditatis. l. ſi â patre. §. fructus. Alias expenſas ſi quas fecit, perdit. l. ex argento. ff. de condictione furtiua. Vtiles verò voluntarias poterit aſportare, ſi ſine læſione ſtatus prioris id poteſt fieri. l. domum C. de rei vendicatione. Expenſas autem quas fecit conſeruando rem, vt paſcendo equum, curando animal morbo-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN